

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap del Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL-LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I
GENÍS :: JOAN ARUMÍ :: LLORENÇ BADELL :: JO-
SEP R. BATALLER :: GUILLEM DE BENAVENT
LEANDRE CERVERA :: ALBERT DANEO :: C. R. DA-
NÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDE :: M. ROSSELL I
VILÀ :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER I COLL
SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

Una nova indústria agrària. L'extracció de l'oli del granet de raïm, II, per *August Matons*.—
La campanya contra la llagosta en terres d'Aragó, per *Jaume Raventós*.—La XII Assemblea
de la «Unió de Vinyaters de Catalunya», per *T. Vinyes i Bosch*.—El XXVI Congrés de la
Federació Agrícola Catalano-Balear, per *Valeri Serra i Boldú*.—Comentaris.—Informació
Oleícola, per *Lisini Andreu*.—Noticiari.—Notes del Departament d'Agricultura de la
Mancomunitat de Catalunya.—Consultori, per *R. S.*

SINDICATS

Agrícoles i Viticultors

**Per a un bon resultat amb vos-
tres compres adopteu per a
vostres vinyes els**

**SULFATADORS I
ENSOFRADORS
VERMOREL I GOBET**

**Depositari a Espanya
Marques legítimes i acreditades**

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

**Maquinària Viti-vinícola : Productes Eno-
lògics : Aparells per a analitzar els vins
Articles per a bodega i de boters**

**Passeig de Gràcia, 88
Direcció telegràfica: KEGEVILA
Telèfon 1338 G.**

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

SINDICATS AGRICOLES I VINATERS

PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS

Carrer Trafalgar, 14
BARCELONA

TÉ ESTABLERTA
UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

JOSEP SANTANA SOLER

Gran Via Laietana, 17 :: BARCELONA :: Apartat 226

Primeres matèries per adobs :: Arseniat de sosa Cianuro sòdic

Venedor exclusiu del legítim LYSOL, de la
casa Schülke & Mayr A. G., de Hamburg

URALITA

per a cobertes i per a recobriments

Tuberia : Dipòsits per aigua

SOSTRES D'URALITA

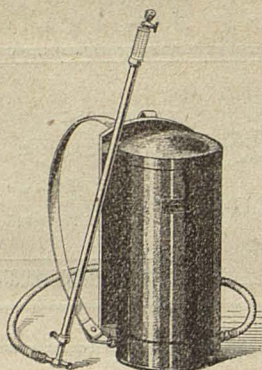
per a emprar en la LLUITA CONTRA LA MOSCA DE L'OLIVA,
segons el sistema del professor LOTRIONTE :: Els SOSTRES de
URALITA són inoxidables, lleugers, de duració indefinida i no tenen
competidor :: Els SOSTRES d'URALITA són fabricats amb *amlant*
i ciment exclusivament :: Els SOSTRES d'URALITA han sigut em-
pleats, per consell dels senyors *Tècnics* de la Mancomunitat de Cata-
lunya i del de varis Consells Provincials de Foment catalans, amb
èxit satisfactori.

Demaneu prospectes i preus a **URALITA, S. A.**

MADRID :: VALÈNCIA :: SEVILLA :: LLEYDA :: SALAMANCA :: TOLEDO

CENTRAL: BARCELONA, Plaça A. López, 15 - Telèfons 1644 A. i 848 A.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Medalla d'Or
en les Exposicions Universals
Internacionals de Brussel·les
Charleroi, Gand.

Una joia per a l'Agricultura

El pulveritzador belga
«LE RATIONNEL»

(PATENTAT)

L'únic que completa tots els serveis de
l'Agricultor.

Pulveritza a gran pressió, blanqueja cent
metres quadrats en 10 minuts; desinfecta,
renta, rega (raig a quinze metres), etc., etc.

La compressió de l'aire es verifica sols una vegada al dia, obtenint-se en
dos minuts. — No hi ha necessitat de despenjar-lo mai de les espatlles.
No s'embussa. — Especial per a combatre les plagues dels arbres.
Sempre una mà lliure. — No s'espatlla.

Sol·liciti detalls a M. HENING. Consell de Cent, 239. Barcelona

Bàscules
caixes per a
cabals

Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC
per a tota mena de bestiar

Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0'50**

Una nova indústria agrària

L'extracció de l'oli del granet de raïm

II

EL granet de raïm pot contenir fins al 16 per cent d'oli. A «La Catalana» n'extreuen, per terme mitjà, solament el 12 per cent.

Es un oli de color verda viva, espès, que té el 6-7 per cent d'acidesa i que recorda l'oli de sulfur el qual però és més pastós. Aquest oli pot esdevenir comestible després de la refinació. No ens sembla però que sigui aquesta la utilització generalment convenient. L'acidesa relativament elevada, la color forta, etc., fan que en les operacions de refinació s'hagi de perdre necessàriament una forta proporció d'oli, pèrdua que pesa d'una manera sensible en el preu de l'oli convertit en comestible. Per això a «La Catalana» no han pensat, per ara almenys, en aquesta mena d'aprofitament.

L'oli produït és venut als saboners els quals el demanen amb insistència. Vegérem allí diferents tipus de sabó dur fabricat amb oli de granet sol i amb oli de granet barrejat amb altre olis de llavors (copra, cacahuet, etc.). Eren sabons de molt bon aspecte.

Segons sembla, amb l'oli de granet es poden fabricar també barnissos i pintures. Però no calen aquests aprofitaments més o menys estiragassats, per trobar-li mercat. N'hi ha prou amb que serveixi per la fabricació de sabons.

L'extracció de l'oli del granet és feta mitjançant el solvent. A «La Catalana» han adoptat el triclorur d'etilé, dissolvent recient, que és ininflamable, incombustible, inexplosible. Aquestes propietats, entre altres, fan que sigui el dissolvent destinat a substituir el sulfur de carbó que avui és el més emprat. En efecte, el seu ús no representa cap perill d'incendis i estalvia, per tant, l'elevada prima d'assegurança que cons-

titueix actualment una despesa important de les fàbriques d'extracció per mitjà del sulfur.

El granet procedent de la separadora Gaudenzi conté prop del 50 per cent d'humitat. Per això la primera operació que s'ha de fer és la de secar-lo tal com es fa amb la sansa d'oliva. La dessecació és molt senzilla; els models de dessecadors són variadíssims. A «La Catalana» han adoptat un model consistent en una mitja canya metàl·lica de doble paret per on circula vapor. El granet es mogut per una espiral que gira en la part còncava de la mitja canya. D'aquestes mitges canyes n'hi han actualment dues de paral·leles però aviat n'hi hauran quatre, ço que doblarà la capacitat de treball de la fàbrica. Entre la primera i la segona, en el punt de caiguda del granet, hi ha un tambor de xarxa metàl·lica prima per on ha de passar el granet abans de caure en la segona mitja canya i que serveix per separar la pols que conté. Entre la segona i la tercera, també en el punt de caiguda del granet, està situat el triturador.

Es necessari fer la separació de la pols per haver un oli millor i impedir que sigui arrossegada pel dissolvent a l'aparell de destil·lació. Per això la trituració pot fer-se sol quan el granet és ja mig sec i ha estat separat de la pols que l'acompanya. El triturador és compost per una tolva que rep el granet sec, i per dos cilindres acanalats paral·lels que giren en sentit contrari i que comprimeixen el granet que ha de passar entre ells. Inferiorment hi han altres dos parells de cilindres llisos que completen la polvorització.

Del triturador el granet triturat cau a una canal provista d'una espiral que el transporta a uns catúfols els quals l'aixequen a l'alçada de la base superior de l'extractor.

Aquest és de 2,500 quilos de cabuda. S'omple de granet, s'injecta per baix el dissolvent i es comença l'operació d'extracció que dura, en total, comptant el temps invertit en el carregament i descarregament de l'aparell, unes 12 hores. Per tant, a «La Catalana» poden fer 5,000 quilos de granet en les 24 hores, produint 600 quilos d'oli.

Com es comprèn, la capacitat i el número dels aparells es pot proporcionar a la feina a fer. Els constructors s'encarreguen d'establir el tamany oportú.

Cal advertir que és necessari caure en mans de constructors honrats i intelligents, car a l'estranger n'hi ha alguns poc honestos i al nostre país n'hi han d'altres que coneixen l'indústria d'extracció de l'oli per mitjà dels dissolvents com la pot conèixer, per exemple, un botiguer de Barcelona que no s'hagi mogut mai del carrer del Pi.

Un cop extret l'oli, el producte residual s'empra com adob, car té

una comoposició molt semblant a la de la pell i pulpa fines que s'obtenen en la separadora Gaudenzi. (Vegi's article anterior.)

L'installació de «La Catalana» pot treballar, com hem dit, cinc tones de granet en 24 hores, i ha costat poc més de cent mil francs. Cent vint mil, si no recordem malament. En aquesta quantitat és compresa la despesa de construcció d'un cobert per conservar el granet exhaurit però no la dels locals necessaris per situar els aparells. Aquests, però, són de dimensions molt reduïdes i de construcció sumament econòmica. Tot comptat n'hi ha prou amb un centenar de metres quadrats de cobert.

Aquestes són les dades que hem recollit en la nostra visita a «La Catalana».

Es interessant, ara, de fer algunes consideracions numèriques respecte a la importància que la indústria d'extracció de l'oli de granet pot tenir a la nostra terra.

Les estadístiques oficials ens diuen que la producció de vi a Catalunya és de uns 8 milions d'hectòlitres. Si per fer 75 quilos de vi, s'obtenen 25 de brisa (100 quilos de raïm donen 75 de vi i 25 de brisa) en produir els 8 milions se n'obtindran 2.700,000 quintans. La brisa conté, com hem dit en l'article anterior, el 25 per cent del seu pes, de granet: els 2.700,000 quintans produïts a Catalunya, en contindran 675 mil quintans, els quals, comptant que rendeixin solament el 10 per cent d'oli, poden donar 67,500 quintans que valen prop de 10 milions de pessetes.

Es aquesta una indústria per les facines cooperatives, que reuneixen grans quantitats de brisa.

Molt ens plauria que els bons resultats obtinguts per un sindicat català de l'altre costat del Pireneu servís per induir les nostres facines cooperatives a imitar-ne l'exemple.

AUGUST MATONS

La campanya contra la llagosta en terres d'Aragó

AMB molt d'encert la Mancomunitat de Catalunya, a instàncies del Conseller d'Agricultura, prengué l'acord de col·laborar a la Campanya d'extinció de la llagosta, en terres d'Aragó. L'acord fou pres en 28 de març d'enguany; fou creat un comitè format per representacions dels Consells Provincials de Foment, de les Cambres Agrícoles Provincials, de la Delegació regional de l'Asociación de Ganaderos del Reino, de la Federació Agrícola Catalano-Balear i dels senyors Diputats de la

Mancomunitat que integren la Comissió d'Agricultura, dintre de la qual es va formar el Comitè executiu, format per un representant del Consell de Foment de Tarragona i del de Lleyda, províncies més directament afectades, i altre de la Cambra Agrícola Provincial de Lleyda. El Comitè era presidit pel Conseller d'Agricultura senyor Pere Mias, i tingué la seva primera reunió a Lleyda, el dia 31 de març, a la qual assistiren, demés, en qualitat de delegats de les esmentades entitats, els senyors Pau Robert, Francesc Roca i Francesc Macià, i com assessors tècnics, l'Enginyer i Cap del Servei Agronòmic de la Província de Lleyda, senyor Ramon Castañer, i l'Enginyer Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura, Jaume Raventós. Aquest darrer exposà el pla de campanya en els pobles de Zaidín, Almudáfar, Osso i Bellver de la rivera del Cinca, pobles els més pròxims a la frontera catalana on ja havia aparegut l'insecte feia alguns dies.

Aprovat que fou el pla exposat, el Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura en va fer sabedor a l'Enginyer Cap del Servei Agronòmic de la Província d'Osca, senyor Pere Navarro, i al Secretari del Consell Provincial de Foment de la mateixa província, senyor Anglada, els quals oferiren tota mena de facilitats i l'assessoraren amb els seus consells, coneixedors com són del terreny i de la intensitat de la plaga en els pobles esmentats.

ORGANITZACIÓ DELS TREBALLS

Immediatament es va concentrar a Binèfar tot el material necessari per a la campanya: portadores per a les solucions, sulfatadores deixades pels Consells de Foment de Tarragona i Lleyda, insecticides a base de cresols emulsionats en solucions sabonoses i una bona partida d'arseniat sòdic, part d'ella cedida pel Consell de Foment de Barcelona.

El 12 d'abril quedaven organitzades les brigades en els quatre pobles esmentats formades cada una d'un capataç català coneixedor del maneig dels polvoritzadors, cinc o sis homes del país que s'anirien ensinistrant i dos nois amb ases per a la provisió d'aigua per als tractaments. En qualitat de tècnics per a observar els resultats i resoldre els detalls d'organització, es situaren a Zaidín, Bellver i Osso, el Cap del Servei de Terra Campa i Enginyer agrícola senyor Josep M.ª Soler i Coll; l'Ajudant de l'Institut de Mecànica Aplicada i Enginyer agrícola, senyor Albert Dàneo, i l'Operador del Laboratori, senyor Salvador Beneït.

Per al transport del material es compta amb una camioneta Ford, recentment adquirida per la Mancomunitat.

COMENCEN ELS TRACTAMENTS

Els tractaments es començaren a fer el 13 d'abril, amb insecticides a base de cresols emulsionats en solucions de sabó. Els resultats obtinguts aquests primers dies foren només que regulars. Dones i criatures empenyien la petita llagosta (mosquits) a formar agrupacions espesses que ennegrien el terror, les qual eren destruïdes, mullant-les amb els indicats insecticides.

Demés la gent del poble, esperonats per l'exemple de les nostres brigades, es llençaren tots al treball amb mantes recollint la llagosta i colgant-la.

La intensitat de la plaga augmentava per moments; la llagosta morta amb els insecticides formava plaques negres en el terreny, visibles a certa distància, i els que l'arreglegaven amb mantes en colgaven quantitats que es podrien mesurar per quarteres. Però, cal dir que els resultats s'obtenien amb gran despesa de material i de mà d'obra, i que la plaga no arribava a ésser dominada.

ELS TRACTAMENTS AMB ARSENIATS

Llavors segons el pla preconcebut i havent esperat que l'insecte fos més gros i de consegüent, d'una major voracitat, començaren a ésser empleats els arseniats, el dia 20 d'abril, després d'unes proves efectuades a la granja de Recs de Binèfar, amb alfals enverinat, les quals proves havien donat un resultat sorprenent.

Totes les brigades dels esmentats pobles començaren a sulfatar els ermots i els camps de blat amb solucions fetes amb 600 grams d'arseniat de sosa i 1,200 grams de calç en pasta. Immediatament es pogué comprovar l'èxit del tractament, com més eficaç i més econòmic que cap altre.

La mortalitat de l'insecte ha anat creixent cada dia a mesura que augmenta la calor i la llagosta és de major voracitat.

LA PRESTACIÓ PERSONAL DEL POBLES

Els pobles entusiasmats amb els resultats obtinguts començaren a oferir-se en prestació personal demanant que se'ls deixessin sulfatar i arseniat i calç. Això fa precis la compra de més aparells i amb ells, per la prestació personal oferta, s'augmenta el número dels combatents contra la plaga i la confiança en els tècnics de la Mancomunitat introductors del nou sistema de combat. El personal tècnic agronòmic de la província d'Oscà col·labora també amb les seves visites i consells pels pobles indicats. Llàstima que aquells pagesos no tenen aparells de sulfatar i s'hà d'esperar a que arribin els aparells adquirits.

Diem solament per a donar idea de la cooperació que ens han presat els pobles que les brigades assalariades dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat estan formades per 16 pulveritzadores, però en treballen per prestació personal espontàniament oferta, 37 més, fent un total de 53.

COMPROVACIÓ DE RESULTATS

Del 20 d'abril al 6 de maig s'han tractat prop de mil hectàrees de terreny i no solament s'ha dominat la plaga sinó que s'està en camí d'extingir-la en aquells pobles, havent-se lliurat de la invasió la frontera catalana fortament amenaçada ja que solament dista d'alguns dels focus extingits quatre o cinc quilòmetres.

Crida l'atenció del vianant la delimitació feta dels terrenys tractats amb pedres blanquejades amb calç, per avisar als pastors que esperin unes setmanes, a portar allí els remats a pasturar.

PEL PERVINDRE

El procediment d'extinció per la campanya de primavera, feta amb l'arseniat, molt corrent i ja tingut per eficaç en el dominis francesos, anglesos i italians, no s'havia usat que nosaltres sapiguem a Espanya, no sabem per quina raó. Creiem que d'aquí en avant vindrà a ésser un dels procediments fonamentals d'extinció per a combatre i extingir la llagosta que les treballades d'hivern fetes amb bravant hagin deixat.

Tot fa creure que són de poca eficàcia les treballades fetes amb llaures romanes de poca profunditat i les escarificacions de tardor, de les quals no obstant havem de manifestar que no tenim dades ben precises. També pensem que quedaran relegats a segon terme com auxiliars els procediments que tenen per fonament l'ús de les trotxes de zenc i dels llençaflames.

JAUME RAVENTÓS

Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura

No desconfieu dels Sindicats si actualment passen una crisi. Arreu del món la indústria, el comerç, l'agricultura, la passen també. És l'epidèmia d'ara que acabarà com totes les anteriors i serà seguida per un període de grandiosa florida. Els sindicats són els amos del pervenir encara que els enemics diguin i prediquin el contrari.

La XII Assemblea de la “Unió de Vinyaters de Catalunya”

SUBSTITUIR la secció d'informació vinícola pel resum de les sessions de l'Assemblea reunida a Terrassa, serà, en primer terme, força més interessant pels lectors, més avinent amb l'actualitat després i, en últim terme, bon xic més escaient per al cronista; tant més que allí van escatir-se les actuals condicions i circumstàncies dels mercats i els principals remeis que poden modificar-los amb aventatge allunyant-nos de la crisi.

Emprenguem, doncs, la tasca, recollint la primera nota que ressortí en trobar-nos amb més reduït nombre de delegats i assembleistes en relació amb altres anys; nota ben compresa tenint sols en compte la més endarrerida data de celebració dels actes que, comunament solen fer-se a mitjans d'abril, i que enguany, les raons de caràcter electoral aconsellaven ajornar per a defugir l'ambient polític. Fixada ja l'Assemblea per a la segona quinzena de maig, poguérem tots entendre que les atencions del conreu de la vinya, precisos en aquests temps, serien també un natural destorb per a que poguessin animar-se les sessions. I una darrera causa de pura coincidència, seria també a restar animació a l'aplec vinyater: el Congrés que la Federació Agrícola Catalana-Balear convocava a Sòller en les mateixes diades de Pasqua.

Les sessions del dia 19, bé que menys nodrides d'assembleistes que la de clausura del dia següent, foren però interessantíssimes i animades en el sentit de la discussió dels temes. I altre no podia ésser enfront dels temes, qüestionaris i conclusions i l'experiència i estudis dels respectius senyors ponents.

SESSIÓ PRIMERA

Va celebrar-se a les 10 del matí en el Teatre Principal, presidint-la el Sr. Simó i els senyors del Consell Regional amb dos secretaris escrutadors prèviament nomenats.

Llegida l'acta de les sessions de la darrera Assemblea per l'Administrador, senyor Guardiola, fou aprovada per unanimitat.

El senyor En Josep Marí, llegint la memòria de les tasques i actes

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

realitzats per la «Unió» exposà les hores crítiques que no habien tingut solucions satisfactòries i aconseguí grans aplaudiments al terme del seu treball.

Començaren llavors les discussions dels temes.

El tema primer, «Orientacions al tema Alcohols», va desenrotllar-lo amb l'autoritat i serena competència el Rvnd. Mn. Josep M.ª Rovira, que, prèviament havia presentat tres punts de vista per l'estudi de les qüestions: un primer aspecte referent a la fabricació d'alcohols; un segon, amb el regimè fiscal, i un tercer, en l'utilització del alcohols.

Referint-se als permisos per a la fabricació, el ponent advocava la llibertat ordenada de destil·lacions perquè ultra convenir a la indústria general, portava un munt d'interessos agraris que debien comptar amb el benefici de l'aprofitament dels subproductes.

I, ja en aquest plànol, era lògic que declarés l'absoluta necessitat de protecció d'aquestes riqueses industrials i agrícoles, redimint-les de les competències desventurades que certes primeres matèries no nacionals feien als nostres elements. La forma d'aconseguir la garantia de tal propòsit, la donava el ponent en senyalar la conveniència de que els alcohols en curs de consum portessin un referèndum de procedència que declarés la matèria productora.

Entrant-s'en pel segon punt de vista fiscal, Mn. Rovira, en forma serena i terminant, va manifestar-se partidari dels impostos de destil·lació en tant que regni el deconeixement de la producció vínica i l'ignorat destí dels nostres vins. La lliure destil·lació entengué que era perjudicial si se la destravava d'impostos i per ço finia demanant un arbitri diferencial de marge favorable a l'alcohol vínic, fins i a tant que els tributs nivellessin els preus de producció impossibilitant les deprecia-cions que la matèria destil·lada imposen al vi.

I natural és que no podria aconseguir-se aqueix objectiu sense una vigilància acurada sobre el frau, per ço que els inspectors devien vetllar i denunciar als tenedors d'alcohol la procedència dels quals no es justificués.

En el tercer ordre i estudiant les bases de garantia de fabricació, les necessitats de la higiene i la reivindicació de les begudes alcohòliques, va pronunciar-se el ponent d'una manera radical en pro de l'alcohol vínic com únic permès per a usos potables, reservant per a l'alcohol industrial les aplicacions de saponificació, tintòrees, força, calefacció, perfumeries, etc.

L'actual anarquia a base del pagament d'impostos i contribucions ha de corregir-se, tant més quan el frau sobrepassa tota mesura en la fabricació i destinacions de l'alcohol industrial. Reclamava el po-

nent aquella severitat que està permesa quan s'opera amb consonància legal, i recordava que no manca altre que portar respectes i observàncies a les lleis vigents, però llastimosa i interessadament oblidades; per ço que, a reivindicar-les bastaria una actuació decidida que portés conseqüències molestes als desmemoriats que, refugint la llei, abusen indegudament dels usos permesos a llurs productes.

Llegides les conclusions i breument intervingudes, foren aprovades en aquests termes:

1.ª La producció d'alcohols ha d'ésser permesa a tota indústria que pugui i vulga obtenir-los dels productes que li són propis.

2.ª Mentres necessitats d'urgència i bé general no aconsellin lo contrari, la fabricació d'alcohols ha d'ésser permesa sols utilitzant primeres matèries nacionals.

3.ª Els alcohols en ésser entregats al públic, han de portar l'etiqueta d'origen especificador del producte de que provenen.

4.ª La destil·lació no ha d'ésser mai lliure d'impostos, mentres no estiguin implantades la Declaració de collita i les guies de circulació.

5.ª L'impost ha d'ésser sempre amb marge favorable a l'alcohol vínic sobre els industrials i aquest marge ha d'ésser de tal quantia que impossibiliti la depreciació del preu del vi imposat per l'alcohol, com succeeix actualment.

6.ª Els inspectors d'alcohols han de cuidar també de la fiscalització i denúncia per tenència indeguda d'alcohols destinats al frau.

7.ª L'alcohol vínic serà l'únic permès per a usos de boca (vins, misteles, moscatells, licors, vermouths, etc.) L'alcohol industrial s'utilitzarà solament per a usos industrials (essències, pintures, calefacció, etc.)

8.ª La repressió del frau escandalós que es fa a base d'alcohol industrial, s'ha de perseguir exigint el compliment de lo legislat i denunciant a tots els que l'utilitzin indegudament.

El documentat estudi que féu del tema Mn. Rovira, aixís com la plana i pràctica exposició, foren rebuts pels assembleïstes amb grans i merescudíssims aplaudiments.

SECCIÓ SEGONA

Correspongué al Dr. Santacana consumir-la en sa major part, presentant als delegats assembleïstes les consideracions del tema que tenia confiat, i referent al «Mercat interior i mitjans per a desenrotllar-lo com a remei per a les crisis vitícoles».

Coneixedors del zel infadigable, del braó i serenor del digne President de la «Unió»; enterats, demés, de com estudia els problemes i per ells lluita; sabedors de les propagandes que el menen arreu on se

parlen interessos vínics, no podíem meravellar-nos de l'encert amb que enfocà les qüestions i reclamar-ne unes orientacions precises, com són les de drets d'entreda dels vins en les grans capitals; les tarifes ferroviàries en transportar-los; les adulteracions i allargaments de cullita i les reduccions destil·lades de la mateixa.

Fixats els termes, reclamava el concurs d'orientació en ço que calgui demanar en les normes de govern i en ço que correspon a nostra pròpia actuació.

Dues fites obirava el Dr. Santacana en l'ample decurs del problema: una d'essència vinyatera i la seva complementària en les formes d'expressió estatista.

Entrat de ple en la magnitud de la primera fita, amb exposició senzilla, plena de bon seny i recordant repetides aspiracions, entenia la conveniència de ben triar els terrenys de vinyat per a procurar la possibilitat de llur intensificació; ço és, que sense reduir la riquesa productora, fos aqueixa menys dispendiosa i més faenta. Lograda la producció, ens referia els aventatges de minvar així mateix l'excés d'energies que reclamen la vinificació i transformació, i aconsellava els grans nuclis agrícols sindicats per a que actuïn con cooperatives de treball, compra i venda. Donant una major amplitut al problema, entenia la conveniència de reunir la força dels interessos vinyaters i sindicats en una entitat nacional especialitzada que estudiés, resolgués, actués i vetllés pels grans interessos de la vinya.

Operat el compliment dels deures nostres, entenia el ponent l'absoluta necessitat de que cooperessin els governs de manera que s'allegirissin els pesos en benefici de productors i consumidors per ço que calia reclamar valentment, tossudament, la lliure entrada dels vins en els poblats d'Espanya, sense tenir que sofrir l'entramb d'arbitris i drets de consum que recarregaven el cost d'un producte massa combatut per tots indrets.

Afegia el ponent aquí, aquelles ja velles aspiracions votades i sancionades per bon nombre d'anteriors assemblees, i que comporten la declaració de cullita i guies de circulació dels vins; l'aplicació de severes sancions als adulteradors; la traba als vinagres d'origen indegut; unes reduccions en les tarifes de transport en totes les matèries que exigeix el cultiu de la vinya, i, finalment, una més ample i decidida protecció per als Sindicats i Cooperatives, fitant principalment la creació pràctica del crèdit agrícola.

Sobre aqueix extrem, disertava amb justa visió el Dr. Santacana i proposava que la instauració de crèdit fruí d'un marge del cinquanta per cent en aquelles entitats el capital social de les quals cobert ínte-

grament pels associats, establissin la garantia per a que el Banc d'Espanya hi acudís anyalment amb una meitat de l'haver; que acceptessin el descompte de warrants presentats a negociació per les associacions sindicades sobre mercaderies aforades, i, com complement, concedir un auxili-descompte del vint-i-cinc per cent sobre els drets d'impost que paguen per l'alcohol.

Serè, clar, documentat, el Dr. Santacana desenrotllà l'estudi del tema a plena satisfacció de l'Assemblea que, a més d'aplaudir-li el treball, va acceptar-lo totalment en aprovar-li les següents conclusions:

I. Per part dels vinyaters:

- a) Selecció dels terrenys i intensificació de la producció.
- b) Constitució de Sindicats Agrícoles que actuïn de Cooperatives de compra, de transformació i de venda.
- c) Necessitat ineludible d'una entitat especialitzada nacional, integrada pels vinyaters i Sindicats.

II. Per part de l'Estat:

- a) Lliure entrada dels vins en totes les poblacions d'Espanya (supressió d'arbitris i consums).
- b) Declaració de collita i guies de circulació als objectes d'estadística i repressió del frau solament.
- c) Aplicació de sancions severes i proporcionals als adulteradors.
- d) Prohibició i persecució severa dels vinagres d'origen extra-vínic.
- e) Tarifes ferroviàries reduïdes per als adobs, sulfats, sofres i vins.
- f) Protecció als Sindicats i Cooperatives e instauració del Crèdit Agrícola, mitjançant les següents mides:

1.ª Que en aquells Sindicats que tinguin tot el seu capital constructiu cobert pels socis, els obri el Banc d'Espanya amb aquesta garantia un crèdit anyal per la meitat d'aquell capital.

2.ª Que desconti els warants emesos pels Sindicats, sobre mercaderies dels mateixos; i

3.ª Auxili a les Cooperatives de destilació, mitjançant el descompte d'un 25 per 100 en els drets d'impost per l'alcohol que satisfacin.

Terminà la sessió amb l'elecció dels nous senyors que debien integrar el Consell Regional, essent reelegits el Dr. Santacana i nomenats En Anfós Sala i Mn. Josep M.ª Rovira.

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

Llegit l'estat de comptes, fou aprovat i terminà amb la designació de dos revisors de comptes per l'exercci 1923-1924, amb ço que finiren les tasques de l'Assemblea en llur part constructiva.

SESSIÓ DE CLAUSURA

La diada de la Pasqua mogué major nombre de vinyaters que acudiren de distints indrets a la industriosa Terrassa per assistir a la sessió de terme de l'Assemblea.

Va celebrar-se l'acte—com en el dia anterior—en l'ample Teatre Principal, a l'escenari del qual acudiren entre representants i Consellers Regionals, les autoritats de la ciutat.

Ocupada la Presidència pel Dr. Santacana, s'assegueren al seu entorn el Batlle de Terrassa i Rnd. Rector Prior; el Diputat a Corts del districte Senyor Palet i Barba; el provincial Sr. Vinyals; delegat de la Mancomunitat, diputat Sr. Mas i senyors representants militar i judicial.

Llegides les adhesions, ocupà la tribuna el Redactor-Cap de «La U. V. C.», nostre company En Pere J. Llort, que, després de la salutació a autoritats, representants, Consell Regional i delegats, entrà a raonar la que digué Assemblea de la Crisi per a mostrar-se satisfet de les conclusions votades i doldre's de la manca d'escalf dels associats de la «Unió», quan precisament calia més enteresa i acció i unitat per a reclamar i exigir la vigència dels acords presos, eternament defensats i reclamats en mig de la indiferència dels governants, en mig d'un seguit de promeses incomplertes, ço que ja era massa sofrir entre tants i greus danys que tenien un últim perillósíssim joc d'aventura societària que menaçava arruïnar la riquesa agrícola.

Ja prou estudiar i prou promeses—deia—i vagin els representants nostres al Parlament a fer-se oir dels sords i dels governants parlant-los-hi de les resolucions racionals que hem pres enfront d'una hora pèssima, enfront del desgavell i oblit d'un precepte just que sols reclama la respectuosa observància de les lleis oblidades. Cal estrènyer rengles i moure's amb dalit portant al país a un sentit de protesta i reclamació valenta, mostrant que el bon seny català no s'aclimata ni s'avé a una mort per inanició, minat per un sindicalisme estrany a la família rural catalana. I si calgués morir, sigui lluitant per la defensa de drets i dels principis de justícia.

Seguí en l'ús de la paraula el senyor Miquel i Cuscó, que defensà la necessitat inaplaçable d'aconseguir el crèdit agrícola mobiliari i prendari sobre els que tenia grans esperances davant de consultes i assessoraments favorablement informats i perquè l'entenia gran i heroic remei de tota crisi.

El senyor Director de la Enològica de Reus, En Claudi Oliveras, explicava la periodicitat quasi matemàtica de les crisis i evidenciava com moltes causes de les mateixes provenien del mal vinificar i mal aprofitar, posant molt justes comparacions amb els interessos industrials que són a exprémer de tots els subproductes el màxim d'utilitat.

Glossava el senyor Vinyals seguidament les conclusions per a declarar-se fervent partidari de la declaració i guies i venia a fer present l'estretor de vincles entre la indústria i l'agricultura en la respectiva defensa de produccions i riqueses. Llegit un telegrama d'En Anfós Sala, en representació del qual també parlava, dirigí als presents una felicitació per l'encert, desitjant que les votacions aconseguissin immediats efectes.

El Sr. Mas, en nom de la Mancomunitat de Catalunya, saludà fervorosament als congregats, significant com calia d'oldre's de la manca d'atribucions concedides al govern de Catalunya que podria acudir a la crisi vinyatera tant més quant la Mancomunitat sentia una positiva predilecció per l'Agricultura, com n'era prova l'estudi que tenia confiat al ponent senyor Mias per a que arribés a deduir-ne quelcom pràctic.

El representant en Corts, senyor Palet i Barba, oferí fer-se ressò de les conclusions dels vinyaters, i a fi d'arrodonar la força peticionària, demanava la formació d'un grup parlamentari que constantment vetllés pels problemes de la terra i els seus conresadors.

L'Il·ltre Sr. Rector Prior, declarant-se representant del Sr. Bisbe, per exprés comanament, digué com i quant l'interessaven les qüestions i problemes i com la Església, filla de Jesucrist, aimant de les coses humanes, se sentia estretament lligada a les aspiracions justes, de bona gent perseverant i disciplinada.

Resumí el Dr. Santacana que fou ovacionat i entre saboroses coses digué que els homes de l'Associació vinyatera tenien son simil en un peix integrat per un molt petit cap, un cos voluminós i una cua potent. No neda el peix sense cap, mes tampoc sense el cos i l'esforç de la cua. Cal per tant moure's i nedar conjunts els orgues si han de ben dirigir-se i—afegia—si trobem altres peixos grossos que es mouen per interessos de monopoli o extralegals, o amb peixos que tenen mal cap i direcció, caldrà ventar-los-hi valent cop de cua que els alligoni o malmeti.

Fem-nos respectables constituint un nucli de viticultors espanyols, gelosos, vigilants i atents i haurem forçosament d'aconseguir la victòria.

Per part nostra, irem on sigui precis que no ens plau seguir com fins

ara. Darreres paraules que, sorollosament aplaudides, clogueren l'Assemblea de Terrassa.

Afegim-hi l'àpat de germanor en el Gran Casino, íntim i animat; poseu-hi la visita als conillers de Càn Parellada i tindreu el resum del XII aplec de la «Unió» que sembla assenyalar una fita de noves activitats a emprendre.

T. VINYES I BOSCH

El XXVI Congrés de la Federació Agrícola Catalano - Balear

ENGUANY la Federació ha celebrat a Soller el seu anyal congrés, els dies 20 i 21 de maig. Amb aqueix motiu, i per tal de copsar les impressions d'un viatge a la *Illa Daurada*, foren en major número els congressistes.

Es féu la travessia en el vapor *Rei Jaume I*, el dia 18, essent del tot deliciosa. Aix  permet  que el cronista pogués apuntar alguns noms dels expedicionaris. Hi havia el President de la Federació D. Pere Mir i Ràfols, acompanyat de la seva senyora i filles; D. Pere J. Girona, Vis-president; D. Joan Riba, Secretari i fill; D. Jaume Raventós, Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat; D. August Matons, Cap del Servei d'Arbres Fruïters; D. M. Rossell i Vilà, Cap del Servei de Ramaderia i senyora; D. Joan Aguiló i Garsot, un dels ponents del Congrés; D. Frederic Wyn i senyora; D. Manuel Raventós i germanes, i altres molts noms que no és tan fàcil de recordar.

A PALMA

En arribar a Palma, cadascú c mpa per les seves fins a l'hora de dinar. Qui sortí a visitar els afores de la ciutat, qui an  recorrent els edificis notables que tanca Palma, com són l'Almudaina, Llotja, Catedral, etc., sense deixar de treure el cap a varis patis de cases senyoriales, i àdhuc visitar l'interior d'alguna d'elles com per exemple el Palau del Marqu s de Vivot.

CAP A LES COVES DE MANACOR. EL PLA DE PALMA

A la tarde, en catorze autos s'anà a visitar les coves de Manacor, gaudint de l'espl ndida visió del Pla de Palma que s'atravessa de part a part. Es un paratge encisador. Es podria visitar Mallorca n  m s que per contemplar aquells esplets tan esponerosos, tan poètics, tan

ben conreats de tota mena de cereals i llegums, que tenen intercalats la plantació de figueres, ametllers, algun oliver, albercoquers, garrofers i altres arbres fruiters. Hi fan el seu paper, bones plantacions de figueres de moro conreades i espontànies.

La impressió que es rep, és tan agradable a l'agricultor com al turista. Un pla tan extens sense cèquies i canals que el solquin, fa estrany de veure'l amb tanta ufana, però aviat es veu com la fertilitat natural és ajudada per aquell sens fi de molins de vent que puen l'aigua del subsol.

I els olivers seculars mallorquins de que tant s'ha parlat?, ens preguntàvem decepcionats. Els havíem de trobar més tart.

Ens empassàrem els 60 i pico de quilòmetres que separen Palma de les coves del Drac, ens endinçàrem per aquelles cavernes admirant la imponent grandiositat d'aquells esborancs soterranis que semblen sales de palaus encantats guarnits d'estalagmites i estalagmites, escoltàrem les fantasioses i arbitràries explicacions del *cicerone*, ens embarcàrem i solcàrem el llac de Mr. Martel, i altre vegada a Palma.

CAP A SOLLER. LES OLIVERES MALLORQUINES

Al matí del diumenge dia 20, sortirem cap a Soller on el Congrés devia celebrar-se. El viatge és feu en ferrocarril, lo qual permeté anar rebent impressions les més variades. De la part plana passàrem a la muntanyosa; de valls ben plaentes i plenes de vegetació, passàvem a frec dels grans espadats. Les oliveres de soca geganta se'ns oferien allí en les seves formes més capricioses i més variades, coronades per un plomall de rames en plena florida. Fan bonic de veure aquelles oliveres de Mallorca! Però diuen més a la poesia que a l'agricultura. Don Joan Rosselló, el seu cantor, deia al nostre Director que amb el sistema d'esporga preconitzat pel Servei d'Arbres Fruiters de la Mancomunitat, desapareixeria l'encant de les oliveres de Mallorca, a la qual cosa responia el Sr. Matons que si la missió que els estava confiada era la de fer goig no més, estava molt bé que no els toquessin tal com són. Però el Sr. Rosselló oposava que en efecte, dolia veure com no més produien cada vuit o deu anys.

SOLLER

I finalment, després d'un viatge sumament agradable ens trobàrem davant de s'*olla* de muntanyes, oferint-se'ns la vila riallera a baix de tot de la vall que formen.

AGROLYSINE - ZOOLYSINE - LYSINE
Laboratori: IZAGUIRRE Germans i C.^a-Diputació, 251-Barcelona

Ens esperava tot el poble en pes dispensant-se'ns una afectuosa arribada.

Blanca i endressada és aquesta vila sollerica amb un jardí a cada casa, amb olor de flors de taronger i cinamom a cada pas, on copsàrem també formoses llegendes populars d'aquelles que embaumen la nostra vida.

LES TASQUES DEL CONGRÉS

Les sessions es celebraren a casa de la Vila. Prèvia una salutació adreçada als congressistes per l'alcalde de Soller, el President de la Federació Sr. Mir i Ràfols agrai a la població la favorable arribada que se'ns tributà, explicant la finalitat dels Congressos de la Federació Agrícola Catalano-Balear.

Parlaren encara el Sr. Rovira del Villar, en representació de la Cambra Agrícola Oficial del Vallés; el Sr. Comte de Peralada, Comissari regi de Foment de Balears; el Sr. Mir, en representació de la premsa barcelonina; el Sr. Ràmis Togores per la mallorquina, i el senyor Ballester en representació del director general d'Agricultura.

TEMA I. CONREU DEL GARROFER PER BARTOMEU COLOM I FERRÀ

El ponent donà compte de l'antiguitat d'aquest conreu a Mallorca, ocupant-se després de la botànica del garrofer i de l'adaptabilitat al terreny de les distintes varietats conreades allí. Estudià les necessitats nutritives, les labors culturals de que se'l fa objecte, i la manera com és multiplica per medi de llavors, empeltant-se els llucs quan han assolit l'alçària de 1'50 metres.

Acaba el Sr. Colom el seu interessant treball estudiant la crisi econòmica d'aqueix fruit, després de lo qual es llegeixen les següents conclusions:

I. És necessari per obtenir abundants collites que el garrofer tingui una branca empeltada, si és jove, de peu mascle o borrar, que sigui d'una de les dues varietats que adaptin al clima, i en cas de vell, deixar-li sortir un verduc, creant, per mitjà de la poda, una branca petita perquè no xucli força a l'arbre.

Als climes on convinguin els hermafrodites és convenient tenir-ne empelts per una bona fecundació i augment de pasta de les garrofes primes.

II. L'adaptació de la varietat al clima és necessària: s'ha de procurar adaptar la varietat que més convingui al terreny, si bé no té

una importància tan capital; fomentant la producció de la garrofa que tingui més acceptació al mercat o més principis nutritius per l'alimentació del bestiar.

III. Per ço que toca a la crisi econòmica que sofreix el preu de la garrofa, es pot augmentar la seva valor, destinant-la a l'engreix d'animals de renda en general, i a Mallorca en particular, al del bestiar perquè, pel fet de tenir igual relació nutritiva que les figues, creant així una nova font de riquesa.

Posades a discussió hi intervenen el senyor Riba per a demanar la publicació d'una fulla divulgadora que mogui a conrear-la; el Sr. Coma, sosté que la crisi és deguda al poc consum que se'n fa; el Sr. Pastor que dóna compte de la destil·lació de la garrofa a Inca, on es deixa un residu encara utilitzable; el Sr. Aguiló, que parla de com el Consell Provincial de Tarragona s'ha preocupat de la qüestió publicant un follet, essent aprovades les conclusions per unanimitat.

TEMA II. EL CONREU DEL TARONGER I DEL LLIMONER, PER MOSSÈN GERONI PONS I ROCA

Començà el ponent són treball descrivint l'àrea en que està conreat a Mallorca el taronger, sentant que la Vall de Soller és el punt on es cultiva la taronja més sucosa i més perfumada, descriu les varietats que allí es coneixen i els conreus o cultius que se li donen del tot insuficients. Descriu la manera com se'l reproduïx per llavors de taronges agres i per estaca, parla de les regades que se'ls donen i de l'adob que se'ls suministra, introduint-se ara el costum d'emprar els adobs químics; de com es practica l'esporga i la recolecció, i acaba dient que algun dia Soller exportava 2,300,000 quilos de taronja, afegint que si es millorava el cultiu se'n podria poblar tota la vall.

Presenta les següents conclusions:

Primera. L'agricultor sollerenc no hauria de deixar decaure el cultiu del taronger i el Congrés hauria d'aconsellar als propietaris la intensificació de l'esmentat cultiu en la *part alta*, i reprovar solemnement la tendència a destruir els horts de tarongers de la part baixa, que es podrien millorar introduint varietats encara no aclimatades a Soller.

Segona. El taronger pot fruitar cada any, però això demana de part de l'agricultor un treball perseverant. Es clar que després d'un esplet gros no cal esperar-ne un altre; però si a l'arbre no li manca

conreu, pot donar una collita no despreciable, l'any que havia d'ésser buit.

Tercera. Les noves plantacions s'haurien de fer exclusivament de taronger procedents de peu agre, ja que els tarongers de peu franc sense empeltar se braguen i moren sovint als pocs anys de vida. Demés, l'agricultor hauria de posar en pràctica tots aquells mitjans culturals que milloren l'arbre i la qualitat del fruit no retent-se fins a obtenir una major producció, una taronja fina, dolça, forta i no estufada: i així la taronja sollerenca podria competir amb la taronja de les regions productores de més fama.

Una única observació fou feta al notable treball de Mossèn Pons, pel Sr. Jaume Raventós referent a l'empleu dels formiguers avui basant en desús, contestant-li el ponent que si s'empraven amb preferència a tot altre adob era degut a la naturalesa argilenca de les terres solleriques.

Foren les conclusions aprovades per unanimitat.

III. ALGUNES MALALTIES DEL TARONGER I DEL GARROFER, PER JOAN AGUILÓ I GARSOT

El Sr. Aguiló començà donant compte de l'abast dels estudis biològics dels insectes a Catalunya, per a entrar després a parlar de les principals malalties que ataquen els garrofers i tarongers, fixant-se en les cotxinilles, particularment la *Icerya Purchasi* que pot donar lloc a fabuloses quantitats de descendents. Sortosament s'ha trobat un paràsit, el *Novius cardinalis* que la destrueix amb molta eficàcia, menjant ous i larves d'*Icerya* i *Iceryes* petites; parla després d'altre paràsit descobert pel ponent a Cambrils que és la *Pulvinària floccifera*, avui poc estesa encara; parla de la *Saïssètia obal* la qual ataca l'olivera, determinant l'aparició del *negre*, del *Poll roig* que a València i a altres regions causa greus danys, les *Serpètes* i la *Cendrosa*, indicant la manera de combatre-les artificialment amb pulveritzacions.

El treball del Sr. Aguiló fou escoltat amb suma atenció. Com a resum o síntesi, presentà les següents conclusions:

I. *Lluita química*.—Per combatre les principals malalties dels tarongers i altres citrus, han d'associar-se els agricultors en Sindicat i formar després Federacions per tal de poder adquirir un tren de gasificació aplicant així econòmicament i tècnicament bé el gas cianhídric. Els Consells provincials de Foment podrien també encarregar-se de tal servei.

II. Mentre no es realitzi l'expressat, els propietaris isoladament

han d'aplicar els polisulfurs al 3 per cent i el lisol al tres i mig per cent en solucions aquoses.

III. *Lluita biològica*.—Pels greus inconvenients que té la lluita química i per ésser un gran avenç científic, cal començar la lluita biològica contra certs insectes. Per a tal objecte ha de crear-se un Institut de Fitopatologia aplicada, amb gerències pels diferents indrets de la Catalunya gran; per aconseguir-ho seria necessari que la Mancomunitat de Catalunya, en amorós i fraternal abraç, fos integrada per les Balears.

SESSIÓ DE CLAUSURA

Seguidament d'aprovades les anteriors conclusions es procedí a la clausura de les tasques del Congrés, parlant en primer lloc D. Frederic Wyn, de la Cambra Agrícola Oficial del Vallès per a felicitar als ponents i exhortar als agricultors a que s'agrupin en associacions per a treure més bon partit de l'agricultura.

El Sr. Pérez Xifra del Consell Provincial de Girona, el mateix temps que el Rector de Sóller, parlen per a encarir als agricultors la necessitat d'aprofitar-se de les lliçons rebudes durant el congrés.

El senyor Ballester promet trametre les conclusions aprovades al Director general d'Agricultura, recomanant-les eficaçment al Govern per tal que puguin implantar-se de seguida.

El comte de Peralada excita als agricultors a associar-se i parla amb entusiasme dels resultats del celler cooperatiu bastit a Felanitx per l'enginyer català D. Arnest Mestre, del qual fa un fervorós elogi.

En nom de la Mancomunitat de Catalunya parla D. Jaume Raven-tós ponderant la labor que la Mancomunitat realitza en pro de l'agricultor per mitjà dels Serveis Tècnics que té implantats, i l'Escola Superior d'Agricultura.

Parla resumint els discursos D. Pere Mir i Ràfols, agraint una vegada més les atencions de que els congressistes han estat objecte desde que arribaren a Soller, donant ensems les gràcies a la premsa que sempre s'ha mostrat propícia a les tasques de la Federació.

EXCURSIONS I OBSEQUIS

Finalitzades les tasques del primer dia, l'Ajuntament ens obsequià amb un lunch, anant després a visitar l'hort de tarongers de D. Josep

AGROLYSINE, anticiptogàmic, bactericida general. Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera.
--

Puig i Rullan, i finalment una *possessió* olivarera amb sa típica *tafona*, una característica masia del segle xv.

A la nit, se'ns feren conèixer els balls típics del país.

Al dia següent de bon matí, en tres canots automòbils anàrem costejant fins arribar al *Torrent de Pareis* passant un bon troç de costa brava per a trovar-nos després en mig d'aquelles aspres muntanyes de tanta anomenada.

En sortir de la darrera sessió del Congrés ens reunírem en el restaurant de l'estació del ferrocarril de Sòller tots els congressistes, autoritats i delegats de l'Illa.

RETORN

Eren vora les quatre del dia 21 quan retornàrem a Palma en llarga caravana automobilista, seguint camí distint que a l'anada.

Es admirable aqueixa Mallorca que ofereix visions tan distintes de pla i de muntanya, com el pla de Palma, com la Vall de Sóller, com el camí de Soller a Miramar i Valldemossa, que es fa al peu del mar, fruint de tantes emocions; que es veu un poble, Deà, que ni fet d'encàrrec, on les cases i els carrers són voltats de verdor, i finalment, la Cartoixa de Valldemossa, des d'una cella de la qual s'obira el més interessant panorama que es puga imaginar, majorment si es remembren les celebritats que hi sojornaren: polítics i músics, poetes i novel·listes.

Però... la tarda s'escursava i no hi havia temps a perdre pels que volien agafar el vapor que surt de Palma a les 9 del vespre, per la qual cosa s'hagué de passar un xic de via en la visita de la Cartoixa i el Palau del rei Martí, i posar l'auto a bona marxa per a no fer tard, no veient, per tant, sinó en ràpida visió, tota aquella vegetació exuberant

Quan un no ha estat a Mallorca té ganes d'anar-hi pel que n'ha sentit a dir; quan un hi ha estat té ganes de tornar-hi per a resseguir-la i copsar-ne millor els encants.

VALERI SERRA I BOLDU

En la societat moderna l'home val en proporció del que sap. Llegiu per a instruir-vos; sereu més considerats i tindreu els coneixements necessaris per a fer més profitosos els vostres esforços.

COMENTARIS

El safrà i les cooperatives

Fa alguns anys que als pobles de la Manxa era consuetut reunir-se les famílies en època de collita per ajudar-se en la entretinguda tasca de triar les flors del safrà, i rebutjar-ne les parts inaprofitables.

El procediment es veu que es segueix igual a Lituània, on tots els pagesos s'ajuden mutuament en aqueixa feina.

Els vincles d'afecte que això ha reportat, han sigut el gran factor per a fomentar les cooperatives agrícoles.

La gran guerra, però, tirà a rodar aqueixos organismes; mes, passada la guerra s'ha dictat una llei que ha estat causa de crear-se ja 76 cooperatives d'e crèdit i 315 de consum en els centres agrícoles més importants.

Les caixes rurals de Lituània compten amb 72,000 associats.

Dones botes

Diu un diari nordamericà que és tanta l'enyorança que senten els ianquis per les begudes alcohòliques, que les dones d'allí han ideat el vestir-se pantalons, uns pantalons forts, resistents, per a enquibir-hi botelles i passar-les de frau.

Això sembla que ha donat lloc a alguns incidents còmics quan una senyora d'aquestes cau o topa amb quelcom que li fa trencar una botella.

Aquesta trampa de passar contraban no és nova.

Ens ho dirien ben bé els nostres burots.

Demés, deu ésser vella, si no usant pantalons, perquè això de que les dones, per més ianquis que siguin, portin pantalons ja fa temps que s'usa—pregui-s'ho el lector com vulgui—s'ha fet aquí en temps dels mirinyacs i d'altres maneres.

Recordo de quan va ésser moda el polissó, que unes cobles satíriques ponderant lo exagerat que va arribar a portar-se, deien, parlant d'una dona que es dedicava a passar-hi frau:

«d'allí en va sortí
un bot de vi,
i quatre panistres d'ous.»

La clorosi dels ceps

Sembla que Errichelli ha obtingut a Itàlia un èxit amb els experiments fets a base del perclorur de ferro, més decisius que els del sulfat i fins més econòmics car usa la substància a més bax dosatge, el 2 per 100.

Obra un clot entorn del cep malalt a 50 ó 60 centímetres, hi tira la solució recubrint-la després amb la terra.

Els resultats, que amb el sulfat de ferro eren de millorament de la clorosi, amb el perclorur han sigut de radical curació.

Escolteu i oireu

Amb la firma de José Nieto García, de Valladolid, s'ha publicat un article a *La Liga Agraria*, on es diuen coses tan gruixudes que si s'haguessin dit des d'un periòdic català no ens haurien deixat bons pels gossos.

Es veu que el Sr. Nieto García vol anar a Madrid amb un *ejército campesino* compost de *cuatro millones de labriegos* i enderrocar tota la farsa entrant per diversos punts de la *villa i corte* per a impedir... «que de ciertos caserones o palacios salga ni entre quienes estén señalados con tal prohibición, a no ser que ciertas salidas sean para Fernando Poo, y otras con dirección al depósito de cadáveres..., pues pudiera haber suicidios.»

Què te'n sembla, lector? Doncs, llegeix encara aquest altre paràgraf:

«El ejército agrario invadirà Madrid y eliminarà para siempre de la gobernación del Estado a todos estos farsantes y ambiciosos, destruyendo los privilegios que creó y amparó la inmoralidad política, de igual modo que hará desaparecer ese baldón de ignominia de los intereses creados, porque ante los sagrados intereses de la nación han de sucumbir esos otros intereses particulares y personales que pesan como losa de plomo sobre los que contribuimos a sostener las cargas del Estado.»

Tot és començar. Si el Sr. Nieto té prossèlits almenys arribarà... a Diputat a Corts o a Ministre.

Pitjor va començar l'Alba.

La cooperació agrària

Heu's aquí un magnífic exemple del desenrotllament de les lleteries cooperatives a França en la regió del Poitou.

1888.—Una lletèria cooperativa; 90 socis; 330 vaques; 589,000 litres de llet; 31,000 quilograms de mantega fabricats; pagaments als socis: 92,000 francs.

1898.—88 lleteries; 43,000 socis; 105,000 vaques; 144 milions de litres de llet; 6.800,000 quilos de mantega fabricats; ingressos totals 17.600,000 francs.

1913.—130 lleteries; 80,000 socis; 214,000 vaques; 342 milions de litres de llet; 15 milions de quilos de mantega; ingressos totals: 55 milions de francs.

1921.—127 lleteries; 75,000 socis; 188,000 vaques; 280 milions de litres de llet; 13 milions de quilos de mantega; 195 milions de francs de negocis.

La federació d'aquestes lleteries de Poitou proveeix els dos terços de la mantega consumida als mercats de Paris.

Una campanya benèfico-ilegal

Els nostres lectors estan assabentats de que la Mancomunitat ha realitzat una profitosa campanya d'extinció de la llagosta en terres aragoneses, amb tan beneficiosos resultats, que als punts on han estat els nostres tècnics, s'ha extirpat tot focus de llagosta.

Segons nostres notícies la Mancomunitat ha treballat amb força més

èxit de ço que les tentatives oficials venien fent, per la qual cosa, diuen els aragonesos «que nos den catalanes para acabar con la langosta».

Naturalment que això feia de mal sentir a certs elements.

I... hom és maliciós i es pregunta: ¿Si això tindrà relació amb ço que es murmura, que la campanya realitzada per la Mancomunitat en terres aragoneses és ilegal?

Ja sabrem en què para això.

De totes maneres serà altament interessant veure l'abast de la declaració d'ilegalitat.

Hom està pensant si la família de les llagostes mortes ha reclamat; si es processarà als causants d'aqueixes morts, o si es declararà que no hi ha lloc a la mort de la llagosta, retornant-li la vida des de la *Gaceta* de Madrid.

A veure, a veure!...

En les beceroles del crèdit agrícola

Quan en tornen els altres, hi anem nosaltres.

Encara som a estudiar i a demanar les aplicacions de crèdit a l'agricultura i, pràcticament, no hem passat del Pòsit i de la modesta Caixa rural.

A França, el Consell de l'Oficina Nacional del Crèdit Agrícola, presenta un resum dels préstecs concedits i que des del 1900 a 1.^r de novembre de 1922 va als 322 milions de francs destinats, que, amb la reintegració de 55 milions, donen un efectiu de 267 milions.

Afegim-hi, si us plau, els projectes de crèdit als pensionats militars i d'electrificació de camps, i vos trobareu amb més de 600 milions de futurs préstecs.

Aquí, som tot just al fantàstic Banc, al warrant negociable, a la pig-noració de mercaderia, a la responsabilitat subsidiària i a ben poqueta cosa més.

I els Bancs d'Espanya i de Préstecs i Descomptes? Bons. Les seves obligacions—paper—no casen allò que es diu amb les seves altres obligacions—plurals i estatuàries—; però és que el respectable *dividendo* no és guarisme *divisible* per a l'agriculttor.

I quan aquí serem als caires de la mobilització del crèdit, arreu seran a la capitalització de la renda per a nodriment de riquesa.

Reflexioneu-ho: ¿són els bons o bé els dolents agricultors els que assisteixen a conferències, llegeixen revistes agrícoles o estudien algun assumpte d'agricultura?

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

Els olivers van florint; en general s'espera una bona collita.

Es presenta bé a Tunis a Grècia; a Turquia i a Espanya.

Les existències d'oli són bastant importants.

Hi ha oli a totes les places productores; tenim que a Itàlia els resta encara més de mitja cullita; a Tunis encara que n'han tingut poc, no n'han exportat un quilo; els turcs que fan molt oli corrent, el tenen també a casa; a Espanya, sobre tot a Andalusia en tenen molt; a Toledo són bastant considerables les existències; a Aragó en queda poc, però es pot calcular en uns dos mil bocois; a Reus n'hi resta molt poc; a Urgell es calcula que hi resten més de quatre mil bocois.

Els mercats, tant acaparadors com consumidors no compren un quilo d'oli, és a dir que hi ha una calma completa.

Totes aquestes notícies sembla que hagin repercutit als tenedors i aquests estan febrerosos de vendre, lo que fa que es comença a iniciar una baixa, baixa que pot ésser molt grossa si el tenedor no té serenitat; hem vist aquesta última quinzena mal vendre oli que dies abans s'hauria pagat a 30 ó 31 pessetes el cantí, cedir-lo a 27 pessetes; naturalment que *una mosca no fa estiu*, però aquest cas encara que més amortiguat s'ha repetit diverses vegades i avui ja tothom es convens de que anem cap a la baixa i si aquest convenciment no es detura es preparen hores agres pels tenedors d'oli.

Andalusia que fins ara estava ferma, també comença a tambalejar-se la qual cosa fa que es trobin olis a 4 i 5 rals menys per arrova del que es pagava la quinzena passada.

Inclòs a Castella es nota la baixa; ofereixen ja els Toledos a 20 pessetes arrova en compte de 23 a que en demanàvem dies enrera.

A l'Aragó, ofereixen els bons a 29 i 30 pessetes, mentres en demanaven dos o tres pessetes més per cantí.

I a tot això encara hi ajuda més l'estat anormal de la Ciutat Comtal, que fa que a la força el seu mercat, que és el major consumidor de Catalunya estigui paralitzat per complet, sense fer-se cap operació que permeti entrar els olis als magatzems.

La baixa no repercuteix als olis al sulfur els quals es van sostenint, als seus preus d'abans, i això que són una mica més cercats puix els embarcs que d'aquest oli s'han fet en els primers mesos de campanya, ha fet que no anessen tan abundants com en igual època dels anys passats.

A Reus es cotitzen entre 25 i 26 duros la carga de 115 quilos.

LISINI ANDREU

Les barreges de blat donen una collita més elevada que la sembra d'una sola classe.

NOTICIARI

Una màquina batedora i un tractor Fordson per a vendre. El Sindicat Agrícola de Castell d'Aro, ha acordat en Junta general de socis, vendre la màquina batedora i un tractor Fordson que posseeix, tot en molt bon estat, per haver-se convençut que en aquella comarca no resulta econòmica la batedora mecànica i no ésser tampoc utilitzable el tractor en les feines del camp per ésser la propietat excessivament fraccionada.

—L'establiment del Crèdit Agrícola que projecta crear el Ministeri del Treball, tindrà per base la transformació de la Delegació Règia de Pòsits.

Sembla que hi ha intenció de crear un Banc Agrícola, un Institut Social Agrari que disposi en matèries socials i agrícoles de les necessàries facultats per a implantar tota mena de reformes, i demés el «Warrant agrícola».

—La remesa de raïms en paquets postals. Per les noves disposicions duaneres d'Alemanya, el raïm de taula tendre pot ésser remès fins a cinc quilos sense pagar drets aranzelaris; si es remet de qual-sevulga altra manera, paga quatre marcs en or per quintar.

—Una fàbrica d'amoníac sintètic està muntant-se a Flix, a base del procediment del químic francès Claude, modificació del mètode alemany Haber, el qual tan bons resultats va donar durant la guerra passada.

La fàbrica en qüestió segons sembla no serà molt en gran, puix serà a base de la producció de 3,000 a 4,000 metres cúbics d'hidrogen pur que es produeixen diàriament en la fabricació electrolítica de la sosa per l'Electroquímica de Flix.

—La passada producció del vi. Segons dades de la Junta Consultiva Agronòmica, dona les dades següents per a l'any 1922.

Superfície conreada 1.340,689 hectàrees, amb una producció mitja per hectàrea de 30'96 quintars mètrics de raïm, que produïxen 41.504,378 quintars d'aqueixa fruita.

Es destinaren a la vinificació 39.461,644 quintars de raïm, els quals donaren 25.671,868 hectolitres de most.

—La Federació Sindical Agrària de Girona, per assegurar la bona marxa de la Societat, ha pres l'acord tant de Junta directiva com de la Secció de Crèdit, d'apremiar als Sindicats morosos en el pagament de factures i als que deuen préstecs, per tal que els primers es posin al corrent i els segons retornin a la Junta la part reglamentària.

—Els xarops i mels de raïm són objecte de gran atenció per part de tots els vinicultors estudiosos. Els assaigs practicats a Requena revelen que amb els mostos tenim una font de riquesa insospitada, molt digna de tenir en compte en èpoques com la que a travéssem de forta crisi vinícola.

—*Els nostres vins a França.* El grup parlamentari vitícola de França, està realitzant una forta campanya per a dificultar l'entrada dels nostres vins a aquell país. Demana ara al seu govern que en renovar el tractat comercial s'apliqui als nostres vins el coeficient 2.06 en lloc de 2.05 i el pagament dels drets en or.

Si així es fes tant se valdria decretar la prohibició total d'entrada.

—*Proves d'un tractor.* La casa Automòvil Salon de aquesta ciutat, ha efectuat proves de conreu mecànic en diferents poblacions de la província de Girona.

—*El que fins ara fou l'ànima del Canal d'Urgell,* D. Carles Cardenal, ha mort essent molt sentit el seu trànsit.

Fill de l'enginyer director que portà a cap la construcció del Canal esmentat, esmerçà la seva dilatada vida en profit d'Urgell. Era un perfecte i bondados cavaller. D. E. P.

—*La força del vent aplicada a l'Agricultura.* La dificultat que tenen a Alemanya d'obtenir combustibles sòlids i líquids suficients, fa que s'han donat en tanta de manera a aplicar la força del vent, que actualment hi han ben poques poblacions petites i masies, que no tinguin il·luminació elèctrica i força motriu per a les màquines agrícoles, gràcies a un petit aparell que permet transformar la força del vent en energia elèctrica.

—*El vi a Noruega.* Alegrem-nos per la part que ens pugui tocar, de que el govern de Noruega, ha dictat una llei derogant la prohibició de la venda i consum de vins d'elevada graduació alcohòlica.

—*L'albercoc* enguany ha començat a pugar-se a 2'50 pessetes l'arova, als mercats valencians, els quals l'adquireixen per a convertir-lo en polpa per al consum interior i l'exportació.

—*Un tractor per a llaurar vinyes.* En una Exposició de maquinària agrícola que s'ha celebrat ara a Nimes, ha cridat fortament l'atenció un tractor dedicat exclusivament al llaurat de la vinya. Les proves s'han executat en vinyes plantades a distintes amplades, permetent utilitzar igualment les aradés que els cultivadors.

—*Una Exposició d'Agricultura, Higiene i Alimentació* s'és inaugurada a Barcelona. Resulta molt interessant l'exhibició dels diferents vins i olis de les distintes comarques, així com les conserves i fruites, no menys que la presentació de la diversa maquinària agrícola.

—*La collita total de panses a Espanya,* assolí l'any passat la xifra de 603,240 quintars mètrics, que representen una valor de 25 milions de pessetes.

—*Convençuts els agricultors francesos de les excelències de l'associació,* en un recent Congrés celebrat ara fa poc a Orleans, acordaren afavorir-la per tots els medis, demanant tota l'acció oficial, especialment per a la creació de Cellers i destil·leries Cooperatives.

Tenir el bestiar brut és preparar-lo a un sens nombre de malalties.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

A petició de la Caixa Rural de Felanitx, el Cap del Servei de Ramaderia i l'ajudant del Servei d'Arbres fruiters han donat dues conferències en aquella població.

Els Serveis de Ramaderia estan estudiant la possibilitat d'establir un segur del bestiar de peu rodó de treball.

Amb aquest objecte està cursant-se als sindicats agrícoles unes demandes de dades, les quals podran facilitar molt la tasca encarregada als dits Serveis.

En els conillers de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187) ha vent-hi ja una regular producció de conills destinats a la millora d'aquesta espècie, els que en vulguin comprar podran trobar exemplars de les races Viena, Gris argentada, Russa, i Gris ferro o bosquetana, les quals races són les recomanades pels Serveis de Ramaderia.

El Cap del Servei d'Acció Social Agrària D. Josep M. Rendé, restablert de la malaltia que l'ha retingut a casa durant algun temps, ha tornat a ses tasques, havent rebut aquests dies la visita d'una comissió del Sindicat de Sant Joan de Vilatorrada, per a parlar de la implantació en aquell poble d'una Caixa Rural i la d'una comissió del Sindicat Agrícola d'Alcover per a informar-se dels préstecs que concedeix la Caixa de Crèdit Comunal de la Mancomunitat.

La Mancomunitat ha concedit a la Cooperativa lletera de Bellver l'auxili tècnic que tenia sol·licitat, per tal d'assessorar-se en la compra de material, instal·lació d'aparells i elaboració científica de mantegues i formatges.

El Servei d'Arbres Fruiters ha realitzat una visita als pobles de Reus, Almostrer, Castellvell, Cambrils, Montroig i Colldejou, per a estudiar les malalties de l'avellaner, i a Tortosa per a preparar la campanya contra la mosca de l'oliva.

Demés ha donat dues conferències a Amposta sobre els temes «Conreu i malalties dels arbres fruiters» i «Lluita contra la moca de l'oliva».

Ha donat una conferència al Sindicat Agrícola Comarcal de Castell d'Aro, nostre Secretari de Redacció D. Valeri Serra i Boldú, sobre «Condicions bàsiques que han de tenir les Caixes Rurals».

El professor de l'Escola d'Agricultura D. Pere J. Girona, llegí en la vetllada necrològica que l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro dedicà a D. Ignasi Girona, un notable treball estudiant la personalitat de tan eminent patrici.

Ha estat nomenat ajudant del Servei de Viticultura i Enologia, l'Enginyer Agrícola D. Antoni Quixal i Prieto.

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.
--

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

A. M. ALCOVER.—Ja és un xic tard per fer els tractaments contra el diabló de l'avellaner que han de practicar-se en la seva comarca dins del mes de maig. No obstant, encara que amb retràs, pot provar que probablement obtindrà algun benefici.

Ha de pulveritzar ràpidament el arbre amb la solució ja altra volta recomanada, composta per:

Aigua...	100 litres
Arseniat de sosa...	200 grams
Calç en pasta...	1 quilo

Per un altre any cal que es recordi més aviat i comenci a l'hora oportuna els tractaments.—R. S.

M. G. VALLS.—Els textos d'ensenyament postal són en venda a totes les llibreries un xic importants. Pot ésser que a Valls mateix pugui trobar-los. A Tarragona hi són de segur.—R. S.

N. M. TORTOSA.—Les dades oficials de producció d'arròs en l'any agrari 1920-1921 són les següents:

Barcelona...	220	13.200
Girona...	169	8.450
Tarragona...	11.960	562.120
Espanya (comprès Catalunya)	45.908	2.615.739

Les dades de 1922 no han estat publicades encara.—R. S.

EDITORIAL CATALANA, S. A.

LLIBRES DE TOTA MENA
MOSTRARIS : CARTES : TAR-
GES : TALONARIS : FACTURES
ESTATS : PUBLICACIONS
DE TOTA MENA DE REVIS-
TES : ESPECIALITAT EN LES
EDICIONS CATALANES

Secció d'impremta: Mallorca, 257-259 - Tel. 58 G - BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

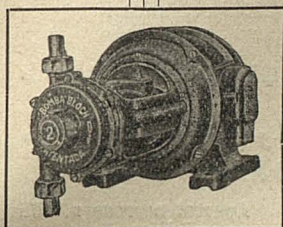
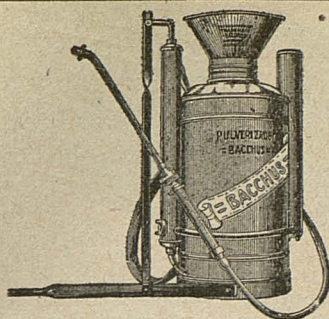
SULFATADORA BACCHUS

ENSOFRADORES de motxilla
MÀNEGUES per a arbres, etc.

DAMANEU PREU I CATÀLEG

CONSTRUCTOR C. CIVIL

Alfonso XII, 66 - Telèfon 2217 G - BARCELONA

AIGUA a qualsevulla alçada i en el caudal
que es desitgi, pot obtenir-se
còmoda, fàcil i econòmicament, adoptant una

BOMBA BLOCH

La única que no necessita engrassament :: La venen
**** tots els bons electricistes de Catalunya ****

JAUME CUIXART
CONSTRUCTOR

Oficines a Barcelona: Gran Via Laietana, 21, pral.
Saguntó, núm. 120 :: Telèfon B 140 :: Badalona

RESERVAT PER A LA CASA

PERE PARÉS

Maquinària i aparells per a l'agricultura

PASSEIG DUANA, 15 : BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

RAJOLES, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buits), cairons, etc., deu vostè fabricar-los a màquina, a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment.

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

Màquines, Forns Assecadors

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.
BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Telèfon 568

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

(Societat Anònima) Continuadora de

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

AGÈNCIA A BARCELONA: València, 278

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES
PREMSES A MÀ : TRÉPITJADORES : BOMBES
MANGUERES I AIXETES PER A TINES

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisis de vins
Adobs químics : Sofres i Sulfats

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

CASA METZGER, S. A.

Casa central:
Passeig de Gràcia, 76

Telèfon: A 1944
Apartat 225

BARCELONA

Sucursals: MADRID — SEVILLA — VALÈNCIA — BILBAO

Instal·lacions completes de tota classe de Laboratoris
Balances "SARTORIUS" :: Microscopis "REICHERT"
Porcellana fina resistent al foc :: Vidre Jena i corrent
Aparells per a tota classe d'anàlisi de vins, "SALLERON",
"MALLIGAND", etc. :: Estoigs portàtils per a anàlisi d'olis
Aparells "GERBER" per a anàlisi i higiene de la llet
Estoigs portàtils per a analitzar RÀPIDAMENT la llet,
APROPIATS PER A VETERINARIS

Grans existències en material de
CIRURGIA I VETERINÀRIA

BOMBES

ESPECIALS PER A POU

accionades per cables des de l'exterior : Gran assortit de Bombes de diverses classes

MOTORS ELÈCTRICS

SCHNEIDER

Garrigosa, Claverie

i Borrell, s. en c.

Aragó, 177: BARCELONA

Telèfon 1490 G.

Ha sortit el

D'ACÍ I D'ALLÀ

del mes de maig

LITERATURA : ACTUALITATS : MODES : DEPORTS

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

BOMBA HIDRÀULICA CARRERAS

SISTEMA PATENTAT

*Trasbalsa vins i olis sense alterar
llur naturalesa :: Eleva aigua a qual-
sevol alçada :: Consum la meitat
de força que qualsevol altre sis-
tema :: Suporta elevades tempera-
- - - tures dels líquids - - -*

Duració indefinida
Garantia ilimitada
Nombroses referències

Carreras y Permanyer

Corts, 462

Telèfon 888 H.

BARCELONA